

Sygn. akt I CSK 2534/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa Z. L.
przeciwko T. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 października 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł.**

UZASADNIENIE

Powód Z. L. domagał się zasądzenia od pozwanego T. w W. kwoty 112 404,54 zł. z odsetkami za opóźnienie z tytułu naprawienia szkody wyrządzonej pożarem w budynku mieszkalnym ubezpieczonym na podstawie umowy ubezpieczenia mienia zawartej z pozwanym. Wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Ł. oddalił powództwo. Apelacja powoda została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 października 2021 r. Powód wniósł skargę kasacyjną, wnosząc o jej przyjęcie do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Wbrew przyjętym w bogatym już orzecznictwie zasadom, dotyczącym tak zwanego przedsądu, wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wskazuje przepisu art.398⁹ § 1 k.p.c. (pkt 1-4), na której wniosek został oparty. W części skargi rozpoczynającej się od słów „Wnoszę o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (s.3-6) powód wskazał, że cyt. „wnosi o rozpoznanie sprawy w aspekcie zagadnienia prawnego wynikającego z tezy skargi kasacyjnej, zgodnie z którą kontradiktoryjność i obowiązek zachowania bezstronności nie zwalnia sądu od obowiązku samodzielnej oceny opinii biegłego w aspekcie jej zgodności z prawem materialnym, albowiem w aspekcie znajomości prawa, jego stosowania i wykładni najwyższym biegłym jest sąd. Nadto sąd nie może korygować opinii biegłego, nadając jej, po faktycznym odrzuceniu wniosku głównego, nowej treści wniosku końcowego, szczególnie, gdy taka opinia sądu jest antyfaktyczna i antyjurydyczna”. Należy zatem przypuszczać, że wniosek został oparty na przyczynie kasacyjnej polegającej na istnieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, zwłaszcza że w uzasadnieniu tego wniosku skarżący podniósł, iż Sąd Apelacyjny błędnie oparł zaskarżony wyrok na tezie opinii biegłego (wynikającej w szczególności z opinii uzupełniającej), która pozostawała w sprzeczności z prawem

materialnym, a w szczególności z § 266 ust. 1, 2 i 3 w zw. z § 140 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.; przytoczyć we wniosku pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazujący ich poważny charakter, a także zasadność preferowanego przez skarżącego sposobu rozstrzygnięcia tych wątpliwości z wykazaniem wadliwości rozwiązania przez Sąd drugiej instancji przytoczonego we wniosku problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie przytoczył przepisów, na gruncie których powstało, w jego ocenie, istotne zagadnienie prawne ani nie zawarł w nim wyводу jurydycznego spełniającego przedstawione wyżej wymagania, poprzestając na polemice z przeprowadzoną przez Sąd oceną z opinii biegłego i ograniczając się do krytyki opartego na tej ocenie wyroku. Tymczasem zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Gdyby przyjąć, co nie jest jasne w świetle treści wniosku, że skarżący zmierzał w tym zakresie do wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ze względu na naruszenie przez Sąd Apelacyjny przytoczonych przepisów prawa materialnego (§ 266 ust. 1, 2 i 3 w zw. z § 140 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie) oraz ze względu na zarzucane Sądowi niedokonanie samodzielnej oceny zgodności wniosków opinii biegłego

sądowego z prawem materialnym, to przedstawiony we wniosku wywód nie pozwala na uznanie, że skarżący wykazał tę przyczynę kasacyjną.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nakłada na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skonfrontowanie argumentacji przedstawionej we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z motywami wyroku Sądu Apelacyjnego nie potwierdza tezy powoda o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd drugiej instancji dokonał oceny wniosków opinii biegłego w aspekcie jej zgodności z przepisami prawa materialnego, a w szczególności dokonał analizy wniosków biegłego co do prawidłowości usytuowania krokwi względem konstrukcji komina i zgodności wbudowania krokwi w konstrukcję komina z obowiązującymi przepisami. W tym kontekście Sąd Apelacyjny wskazał na treść § 4 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z późn. zm.) zgodnie z którym, zabronione jest przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C. Sąd uznał, że przepis ten miał zastosowanie także do usytuowania drewnianej więźby dachowej względem komina, w którym doszło do pożaru. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika również, że Sąd na tej podstawie przyjął, iż ta sytuacja objęta była wyłączeniem odpowiedzialności

pozwanego wynikającym z § 4 ust. 1 pkt 2 lit. x ogólnych warunków umowy ubezpieczenia mienia (nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów, w szczególności prawa budowlanego, przepisów przeciwpożarowych i porządkowych, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody).

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.).

[as]